

Передплата

на «РУСЛАНА» виносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперника. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
15 кр. від стрічки.

Новий президент американський і значіне
его вибору для Європи.

(Дальше.)

Проф. Рам наводить нам дальше бо-
гатого хлібороба Герарда з Огейо на
добрий глинястий землі. Управа: 40 акрів
кукурузи, 50 акрів пшениці, 13 акрів ко-
нюпини, 22 акри тимотки, 25 акрів ліса,
городу і пасовиска. Стан худоби: 2 коні,
20 коров, 27 штук молоднику, 30 свиний,
9 овець, 65 курий. Сили робочі: власти-
тель і 1 чоловік (18 доларів з прожитком
місячно), в жнива 2 наймити (15 долара
з прожитком денно). Готівкою видатку 359
доларів, податків 63 долари. Вартість ґрун-
ту 9000 доларів, вартість будинків 1200
доларів, живий інвентар 1600, мертвий 600
доларів, стопа процентова 8%. Видатки гос-
подарські виносять 742 долари, з того пла-
та і податок 422 долари, видатки купецкі
і інші для закупна і репараций і т. п. 320
доларів. Приходи виносили 1818 доларів.
Потрутивши з того 1076 доларів на видат-
ки господарські остає надвишка на ренту
ґрунтову, зиск з підприємства і плату
робітничу властителя 1076 доларів.

По зміні валюти виносити ме плата і
податок 528 доларів, видатки на закупна
480 д., отже видатки господарські 1008 до-
ларів. Прихід підскачить на 2727 д. а оста-
не надвишка 1719 за ґрунтову ренту, зиск
з підприємства і плату властителя = 160%
давнійшого.

Такий спосіб господарювання називаємо
природничим, позаяк у Ріса показує ся
лише 23%, у Герарда вже 40% приходу
брутто в готівці яко видаток господарський.

В иньшій ділі Дра Майера про «При-
чини американської конкуренції» подані в

1883 р. докладні дати про одно господар-
ство Менонітске на 550 пруских моргах
в Дакоті з р. 1881. Родина була численна,
оплачувала лише одного наймита, сума
всіх господарських і особистих видатків всієї
родини, отже включно з одежною, видатка-
ми шкільними, концертними, церковними
і т. п. виносили лише 20% приходу
брутто. Не можна видатків грошових около
4 мільонів з 4½ мільона ферм американь-
ських виспе цінити як 20—25% приходу
брутто, хоч се так чудно звучить для чи-
тачів європейських. В Америці працює та-
кож богач-хлібороб з своєю родиною і
ощаджує наймитів, а загальне уживане ма-
шин робить злишнім багато людської робо-
ти так звичайної в Європі. Проф. Рам по-
дає н. пр., що якийсь Ріттер в Ютаг мав
ферму на 200 акрів (= 133 морги) орного
поля вартости 13.000 доларів або 55.000
марок, приходу брутто 1521 доларів, а чи-
стого доходу мав 684 доларів і держав
лише одного наймита. Кількож наймитів
держав би у нас господар? В Німеччині і
Австрії навіть селянське господарство біль-
ше обганяє ся грішми, як в Америці.

Велика посілість тут і там обганяє ся
грішми а виносилиб в німецьких і австрій-
ських добрах шляхотських видатки госпо-
дарські около ¾ доходу брутто. — Проф.
Рам подає також числа про пшеничну фер-
му банкера Міллера в Дакоті з 3000 акрів
орних. Там виносили видатки господарські
4/5 доходу брутто. Ся маєтність дала ґрун-
тової ренти і зарібку з підприємства 3500
доларів, що репрезентувало вартість 58000
доларів, хоч з інвентарем в давнійших ча-
сах стояла 129.000 доларів. По зміні ва-
люти давала би 7360 доларів чистого до-
ходу і малаби вартість 123.000 доларів!

Бачимо в тих случаях степенуване чи-

стого доходу з 50%, взглядно 60 і 100%.
Се викличе сей час піднесенє цін госпо-
дарств. Коли прийму н. пр. плату робітничу
хлібороба Герарда на 240 доларів, то ли-
шилоб ся на ґрунтову ренту і заробок
з підприємства перше 836 доларів, а опі-
сля 1479. Се відповідало би при 8% вар-
тости господарства на 10.400 доларів, а
після зміни валюти на 18.500. З того ба-
чимо, який прирість маєтковий тим спосо-
бом дістав би ся американським хліboro-
бам. Отже се зовсім природно, що они
всего доложать, щоби се досягнути.

Сі три приклади показують також, що
підвишенє цін збіжа обходить виправді всіх
хліборобів, але сей інтерес єсть у богача-
хлібороба Міллера двічі більший як у бід-
ного хлібороба Ріса.

Питанє валютне заострило ся, але
американські промисловці мають мабуть
зовсім подібний інтерес в зміні валюти як
фермери. А для чого?

Виказ з 1893 р. подає 355.000 фабрик,
котрі річно видають плодів більш 500 до-
ларів. Іх видатки річні на плати виносили
2171 мільонів доларів, иньші видатки на
сирі материяли, податки і т. п. 5633 мі-
ліони доларів, разом 7704 мільонів доларів.
Вартість вироблених товарів виносила 9054
мільони доларів, надвишка приходу над
видатками 1350 мільонів доларів. Після
повисної методи числячи, підскачила би
надвишка по заведеню нової валюти 2417
мільонів, отже о 180% супроти давнійшої.

Наслідком зміни валюти наступить роз-
ширене промислу і хліборобства. Більше
землі займуть під управу, а всеж ще до-
сить єї останє. Канада піде в справі зміни
валюти за прикладом Унії, а там доперва
почало ся заселюване на заході. Єсть там
ледво так незначний процент управної рілі

МІСЯЦЬ.

(Конець.)

Затьміне може бути цілковите або частко-
ве, що залежить від его положеня.

Если в часі новю, коли місяць дає від себе
тінь на землю довготи 50.000 миль, стане в тім
місци, де обі дороги перетинають ся, тоді маємо
затьміне сонця, котре може бути цілковитим,
перстеном або тільки частковим.

Споглядаючи в часі повні вільним оком на
місяць розрізнимо на ній розличні темні і ясні
плями — а за помічю далековидів мож легко
розрізнити стромі і скалисті гори, котрих верхи
є освітленими і дають тінь на долини. Темні
плями названо площами, морями, озерами, однак
в дійсности не є то вода, як ми єї понимаєм,
тільки більше-менше образ морекого дна або
великого озера, на котрім знаходять ся скали,
гори, вертепи, кратери, долини і т. п.

З довготи тіни, обчислили астрономи ви-
сокість гір, котрі сягають 6 до 7 тисячів метрів.

Дуже цікаво представляють ся ті гори, ко-
трі є подібними до наших вулканів і зовуть їх
горами перстеновими. На верху гори видно отво-
рений кратер, або виповнений лявою, на котрій
стоить другий етїжок. — Також видно близько
при тих горах попукані шпари.

В р. 1821 заняв ся астроном Лорман робо-
тою около нарисованя мапи з місяця, котра до-
перва в р. 1878 появилася в мірі 1:3566400.

Астрономи Беер і Медлер видали новійшу
карту місяця. В тій цілі посвятили 600 ночий
до огляданя місяця.

На тій мапі означено 7735 кратерів і гір,
а 77 розпуклин. Они то перші висказали, що
місяць не може бути замешканий, понеже не
має ані води ані воздуха.

Так писано по всіх книжках досі, що мі-
сяць цілком без житя, а засіяний хиба вигасли-
ми вулканами.

То спонукало, що через довший час многі
учені і публіка мало інтересували ся місяцем.

В найновіших часах молодий астроном
Ю. Шмід робив без перерви але потихо розсліди
над місяцем. По 34-літній праці видав нову ве-
лику мапу місяця о 25 картинах, на котрій озна-
чено 32,856 кратерів, гір перстенових і 348 роз-
пуклин.

В р. 1866 оголосив Шмід, що він з виво-
дами Беера і Медлера, мовби місяць був цілком
завмерлим — не годить ся, — а іменно з тої
причини, що на кратері званім «Ліне» заува-
жав певні зміни, з чого можна догадувати ся
якого небудь житя чи то органічного, чи вуль-
канічного.

В р. 1878 астроном др. І. Кляйн доніс в
письмах астрономічних, що спостеріг на місяци
надзвичайну зміну, а іменно витворене ся но-
вого кратеру на північ від «Гудніса», котрий
не був обвалованим, і то в такім знакомім мі-
сци, де его попередю ніколи не бачено.

Англійський астроном Найсоне, котрий дуже

много займав ся рисованєм мап місяця і знав
точно всі кратери, — висказав, що в тім місци
не видів ніколи кратеру, однакож може то тіль-
ко привид а може др. Кляйн милить ся! По
довгих обсервациях, переконав ся Найсоне, що
дійсно в тім місци є новий кратер около три
милі широкий, якого перед тим не було.

Випадало би нам поставити собі питанє,
чи на місяци дійсно відбувають ся які зміни,
т. є. 1) чи є яке небудь житє, чи то вулканічне
чи органічне? 2) чи для житя органічного є там
условини потрібні, т. є. чи є там воздух і вода.

На перше питанє то можемо тільки хиба
відповісти, що астрономи Шмід і Кляйн заува-
жали певні зміни на місяци. Однакож чи дійсно
є то зміни, чи може тільки злуда оптична, того
на разі годі на певно сказати. Що до другого
питаня, то можемо відповісти: Ся на місяци є
воздух і вода або пара, то переміна того житя
була би далеко сильнішою як у нас.

Погадаймо собі, що на місяци євітить
сонце через 14 днів без перестанку, а при тім
его положенє є таке, що сонце там сильніше
гріє як у нас. Через той час теплота може дійти
до такої сили, що при наших обставинах чоло-
вік і звїрята не видержали би, хиба організми
низшого рода. Ніч також триває 14 днів, в ко-
трім то часі зимно доходить до того степеня,
що від превеликих морозів пугають скали.

В таких обставинах ріжниця межі тепло-
тою а зимном є так великою, що там ніякий ка-
мїнь не видержить, стїни кратеру пугають і

як в Аргентині. Можна сказати, що Канада більше зискує наслідком зміни валюти як Унія. Хлібороби змінилиб навіть культури, н. пр. замість вівса і тимотки управлялиб більше пшениці. В західній Канаді не буде ані зиску з підприємства, ані ґрунтової ренти, ані проценту від капіталу при грошевім господарстві, скоро буншель (міра = около 36 літрів) пшениці вийде на 50 цент. себ то скоро метр. сотнар спаде нижче 8 марок. Також книжки Міллера з Дакоти показують, що він дістав би звичайний процент, скоро пшениця стояла би на 65 центів. Тепер стоїть буншель пшениці на заході 60 центів, що в Ліверпулі робить около 11 марок. Колиж зміна валюти піднесе ціну на 90 ц. срібла, що в Ліверпулі чинило би лише 11 марок золота, тоді знов повстали би золотоносні ферми.

Колиб ціна подібно денебудь підскачила, піднеслаб ся також продукція, а ціна в Америці упала би — але й в Ліверпулі також! Тут впала би понизше теперішньої ціни 11 марок, а сего упадку дожила би пшениця в Німеччині і в цілій Європі. Поступ хліборобства в північній Америці мусить викликати тамтуди більшу еміграцію хліборобських робітників, іменно з Німеччини і Австрії, а се викликало би дальше підвищення плат робітничих помимо ще дальше спадаючих цін збіжжя. Тоді аграрна криза довела би у нас до руїни.

Задля того в Європі дійшло би до страшного і неодолимого повстання аграрників о заведення свободного чеканення срібла або подвійної валюти, тим могутнійшого, позаяк промислові підприємства би се із свого боку; позаяк вони під напором піднесеної промислової продукції в Америці також вельми потерпіли би. Чи ж картем для зміни валюти був би неможливий? На аграрнім конгресі в Пешті зобов'язали ся до зміни валюти підписами всі присутні хлібороби Німеччини, Австро-Угорщини, Голандії, Росії, Франції і Англії, а сей конгрес відніс цілковиту перемогу німецьких аграрників в двох вельми важних точках.

(Конець буде.)

Вибори з міст.

Вчера дня 18-го відбували ся в Галичині вибори з міст і дали такий результат:

У Львові голосувало на 9.501 управнених 5.338 виборців. Абсолютна більшість виносить 2670 голосів. Одержали: др. Пентак 2665 голосів, др. Дулемба 2549, др. Леваковский 1924, Ревакович 1908 голосів. Найменше голосів дістав др. Лозинський. Ні один з канди-

розсипають ся, — а вода — слиби там була — причинила би ся до ще більшого зниження.

Астрономи говорять о горах і кратерах на місяці, що вони є дуже порозриваними, попуканими і обвалованими, а се може походити від вулканів.

Доси тримають ся астрономи тої засади, що так густого воздуха як у нас на місяці нема. На довід того, відкликують ся вони на закрите сталих зв'язд через місяць. Слиби на місяці був воздух, то час заслонення зв'язд випав би значно коротший. Однак того ще не сконстатовано точно, а то з причини браку докладного поміру самого місяця. В новітніших часах обчислив астроном Бессель, що сли є який воздух, то він мусить бути дуже рідким, бо $\frac{1}{968}$ від нашого; Найсонс подає на $\frac{1}{300}$. В кождім разі є він так рідким, що для нашого організму неможливий.

Дивна річ, що на бігунах місяця не видно ані снігу ані леду, — ані навіть хмар або парів.

Помимо, що місяць є від всіх планет нам найблизшим, — то однак о его життю астрономи не можуть нічого певного висказати.

Т. А. Б.

датів не одержав абсолютної більшості, тому відбуде ся тіснійший вибір в вторник дня 23-го с. м.

В Кракові вибрані: др. Соколовский 1833 гол. др. Вайгель 1754 голосами на 3417 голосуючих. В меншості зістали др. Пронпер з 1133 гол. і Каспарек з 847 гол.

В Бродах вибраний др. Бик. Броди заставили ему 494 гол. против 154, що упали на рабіна Блюха. Золочів дав др. Бикови 527. На рабіна Блюха упало тут 7 голосів, на Люегера 1. Разом дістав др. Бик 1021 гол. на 1189 голосуючих.

В Ряшеві вибраний проф. гімн. Рихлік. Він одержав в Ряшеві 453 гол. на 467 голосуючих, в Ярославі 650 гол. на 720 голосуючих. Разом одержав проф. Рихлік 1103 на 1187 відданих голосів.

В Стрию вибраний др. Рошковский. Він одержав в Стрию 579 голосів против др. Евг. Озаркевича, на котрого впало 118 гол. В Дрогобичі дістав др. Рошковский 665 гол. на 688 голосуючих. В Самборі голосувало 775 виборців, і віддали 526 гол. на др. Рошковского а 247 на дра Лук. Гумецкого. Загалом одержав др. Рошковский 1770 голосів на 2162 голосуючих.

В Станиславові вибраний міністер Білинський 1484 голосами на 1518 голосуючих. В Станиславові одержав др. Білинський 1005 голосів. Пернерсторфер 32 голосів. В Тисмениці впало на др. Білинського 509, на Пернерсторфера 2 гол.

В Перемишлі вибраний др. Колішер 1453 гол. против 761 гол., що упали на др. Бенчевского. На Колішера упало в Перемишлі 810 голосів, на др. Бенчевского 594 гол. В Городку одержав др. Колішер 643 гол. Бенчевский 167 голосів.

В Тернополі вибраний міністер Рітнер 1425 гол. на 1433 голосуючих. В Бережанах дістав др. Рітнер 519, жид Айзенштетер 1 гол. В Тернополі: др. Рітнер 907 гол. на 914 голосуючих.

В Новім Санчі з Величкою і Бялою вибраний б. міністер др. Мадейский 839 голосами на 1447 голосуючих.

В Тарчові з Бохнею вибраний др. Тад. Рutowский 1272 голос. на 1838 голосуючих.

В Коломиї вибраний др. Трахтенберг 2091 гол. против 1954, що упали на др. Гольдгамера. Коломия доставила др. Трахтенбергови 1772 гол. Гольдгамерови 13 гол. Снятин дав Гольдгамерови 669, Трахтенбергови 316, Бучач Гольдгамерови 1272, Трахтенбергови 3 гол.

По виборах.

З нових виборів до ради державної вишло всего на все дев'ять послів руских. Число невелике і невідповідне чисельній силі народу руского в Галичині.

Слідити нині за причинами сеї неувдачі виборчої — не на часі. Пристрасти занадто ще розбуджені, щоби об'єктивна критика йно-що довершеної акції виборчої найшла собі приступ до розгорячених умів всеї суспільности рускої. Скажемо лише коротко, що по напій думці причина неувдачі виборчої лежала головнo в обставині що Русини-народовці розбили ся як-раз перед акцією виборчою на два табори та що ту ситуацію зумів як найлучше використати для себе комітет центральний польський.

Таку евентуальність предсказували ми в своїм часі. Бачучи, на що заносить ся, ми і кликали до відвороту з дороги, на котру вступили деякі видніші личности з посеред Русинів і потягнули за собою не лише товариство наше політичне але і прасу народовецьку. Ми указували дуже виразно на небезпечність союзу з елементами, що чейже яко прості негатори Руси не могли мати на оці добро сеї Руси. Ми і перестерігали перед продажем найсвятіших ідеалів Руси за ціну кількох мандатів. Та на жаль — инакше стало ся. Амбіції і завзятість руска веліла радше розбити силу народовців, як шукати порозуміння...

Повторило ся те саме, що діялось при недавніх виборах соймових, з тою однак ріжницею, що тепер частина народовців скапітулювала вже навіть з «самостійної» акції ви-

борчої, а подала руку тим, котрих остаточною цілею було і буде убити, «сепаратизм» Руси від Московщини... Шож буде тепер?

Ми дивимо ся на справу холоднокровно. Русь не пропала тоді, як один посол руский яко делегат сойму галицького сів в раді державній, она і не пропала, коли нині в тій раді засяде дев'ять послів. Ми не desperати і з даними обставинами, хоч як вони прикрі, уміємо числити ся. Вибрані послі не мають зв'язаних рук ні Поляками, ні правительством. Їх вяже лише добро народу, що поручив їм заступництво своїх інтересів, як національних так і економічних. Задача їх проста, ціль ясна. Вони мають в будучім шестиліттю подбати з одного боку, щоби і до народу руского примінено ті права і свободи, які заповручають основні закони державні всім народам австрійским а з другого боку лежить на них обов'язок, двинути економічно селянина через дальше об'єднуваня тягарів і креацію відповідних інституцій в его користь.

На тім поли зійдуть ся всі теперішні послі. Всі вони стоять кріпко при прапорі національній, всі відчувають біду селянства руского з рівним розумінням, всі вони вишли без помочи наших домородних ренегатів, а минувшість їх дає нам достаточну поруку, що вони згадану задачу сповнять совістно.

Тількиж не від законодавчих тіл виключно зависить доля народів. До того треба і праці дома. А на працю таку маємо тим більшу надію, бо маємо, судячи по руху виборчій, певність, що маси народу нашого свідомі своїх потреб та що інтелігенція руска більше заняла ся тими масами, ніж се було давніше. Проти руху людського, що проявив ся в цілій краї, не піде нині ніхто розумний. Добре, що рух такий проявив ся. Лише звести сей рух в русло позитивного труду над собою — отсе не мала але і конечна задача для нас всіх.

Тож мимомо неувдачі виборчої ми спокійно глядимо в будучність нашу. Задачею всіх нас буде: кріпити ся. На високу політику ще для нас буде часу досить.

3 ц. к. прокуратори державної

надійшло до нашої редакції отсе писмо, яке урядове спростоване на наш артикул під заголовком «Убийство в Давидові». Спростоване се звучить: «Упрашаю почтенную редакцию на основании § 19. закона прасового о уміжене слідуемого спростованя.

«В числі 51 часописи Русдан з дня 16 марта в артикулі під титулом «Убийство в Давидові» подав нібито наочний свідок, що в часі виборів посла з V. курії в Давидові покійний Попель, як вчинив ся крик, виїшов на поріг і почав ганьбити селян і грозити а коли один з виборців ему супротивляв ся і почав давати Попельови негідні епітети і погрожувати, тогда Попель розлютив ся, стрілив з револьверу до селянина і убив его на місці.

«Факт сей єсть неправдиво представлений, понеже після одноголосних зізнань наочних в слідстві переслуханих свідків покійний Попель застрілив з револьверу виборця, коли той его в товаристві цілої товпи уже сильно пораненого відшукав в комірці і відси его хотів витягнути на двір. — Львів дня 18. марта 1897. Ц. к. Прокуратор державний, Середовский».

Вісті політичні.

Цісар Франц Йосиф зложив 16. с. м. візиту англійській королеві в Цімієз.

При виборах 17. с. м. стратили німецькі ліберали 13 мандатів.

В неділю розпочнуть ся урочисти в пам'ять сотних роковин родин цісаря Вільгельма I. Урочисти потревають через три дні. Найбільша урочистість припаде в понеділок, бо того дня відсвяткують пам'ятник Вільгельма I. На ту триденну урочистість з'їдуть ся до Берліна всі в Німеччині пануючі королі і князі. Двори заграничні будуть також мати своїх представителів. Прошено і Бісмарка, але він вимовив ся лихим станом здоров'я. Опінія публична в Німеччині споглядає тепер на Прусію і Берлін з якимсь недовірем, понеже ходять поголоски, що если парламент не

ухвалити бюджету маринарки, то князь Гоген-льогє піде в димісію, а єго місце мав би заняти гр. Вальдерзе, тип Бісмарка і юнкра. Відомо, прецінь річ, що юнкри бажали би обкромити конституюцію. З тої причини і сотні роковини уродин не так то дуже заінтересовали Німців.

Франція тішить ся, що держави чекали на єї децизію що до участі в концертї європейскім, бо доперва тоді наступила безумовна згода на блокаду, коли французский парламент дав призволенє на сю участь своєму правительству.

Держави мають в планї блокувати грецкі пристани, вигнати грецкі війська з вод Леванту і окупувати Крету. Окупації мають довершити або всі держави вєспільно або лише котрісь дві. Котрі би до того держави треба призначити ще не удецидовано. Туреччина згромадила два корпуси на границі Тесалії, бо припускають, що Греція таки відважить ся на війну з Туреччиною. Туреччина має на границях Греції значно більше війська від неї. Знатоки кажуть, що Туреччина може легко виконати военний похід на Атени і що скінчила би війну дуже малими коштами і не так дуже кроваво. Греція подібна тепер до грача, що ставить послїдний грїш. Атенський міністеріальний дневник Asti доносить, що король Юрій сказав до котрогось дипломата: «Погорджую примусовими средствами Европи. Дали примір і заохоту всім народам гнучим під турецьким ярмом, а если мені не поведе ся, кину під ноги Європі мою корону. Не хочу титулу короля Греків, коли більша їх часть остає під панованєм султана». Сеї вісти не заперечено, тож можна уважати, що она є правдивою.

Ще позавчера мала наступити блокада грецких берегів, однак доси ще сего не зроблено; догадують ся, що причиною тої проволоки має бути катастрофа, яка лучила ся російському кораблеви під Канеєю, на котрім наступила експлозія. Корабель сей мав найголовнішу задачу при блокаді. Відомість, що держави приступають до чинної акції против Греції викликала велику радість в султанській палаті. Перша хоче дякувати за те державам. В Атенах на нараді міністрів мала запасти ухвала, що правительство узнає чинну акцію за одну розв'язку kwestії. Начальним вождем над обома арміями в Тесалії іменовано наслідника престолу. До Тімеза телеграфують з Атен: Панує загальне пересвідченє, що війна є доконечною. Нарід дуже розлючений на Росію, бо єї ініціативі приписує постанову держав ужити средств примусових. Сільська людність достарчила правительству безплатно 12.000 коний і 2.000 возів. Під оружієм мають Греки 46.000 вояків на суходуті а 6.300 на кораблях. В Тесалії стоїть залога з 28.000 піхоти і 22 батарей. В Арта і на острові Левкас 8.000 вояків і 3 батарей. На водах межі Левкас і Епіром стоїть панцерна фрегата «Король Юрій» два канонірські човна і много транспортних кораблів, а Турки не мають цілковито кораблів, котрі могли би перешкодити війскам грецким появити ся на берегах Епіру.

Адмірали держав видали до людности на Креті прокламацію в справі автономії. Проклямація оповіщує, що держави готовлять зарядженя, котрі управильнять діяльність автономічних заряджень, успокоюють уми та забезпечують кождому без різниці походження і віри, свободу і майно. Взивають також, щоби людність відложила оружіє, бо в противнім случаю ужиють примусових средств. Французский корабель, що відійшов з Тульону до Канеї і віз 600 вояків, застрєг на міліні.

«Polit. Cor.» доносить, що австро-угорский корабель «Себеніко» близько Діа на зазив адмірала англійского перепроводжував ревізію на кораблі грецкім, везучім живність на Крету, та в тім часі повстанці дали з берегу огня до корабля «Себеніко». Корабель австрійский відповів огнем зі своєї сторони, розігнав повстанців і затопив надбережний грецкий корабель. На кораблі «Себеніко» не ранено нікого.

Похорон 21 жертв катастрофи на російським кораблі відбув ся з великими торжествами при участі адміралів і відділів маринарки всіх держав.

Новинки.

— Вечерниці в пам'ять 36 роковин смерті Тараса Шевченка відбули ся вечером в неділю

в перемискій рускій гімназії. Саля гімнастична хороше пристроєна в хоругви, цвїти і бюст Тараса, наповнила ся до краю не лише молодежю шкільною, але і численними прошеними гістьми. Вечерниці навістив і Преосвященний єпископ Константин в супроводі декотрих крилошан. Межи гістьми бачили ми і професорів тамошньої польської гімназії і пос. Н. Вахнянина. Програму виконали ученики власними силами з точністю, що заслугоє на повне признание. Хорами мужескими і мішаними («Дівчина і рута» Колесси, «Вязанка народних пісень» Топольницького, «Вулиця» Колесси і другими) управляв ученик VII класи, Білинський. Виконанє було на причудь добре, голоси красні, звучні і чисті зливали ся в поважну гармонію. Були і продукції сольові, була і оркестра смичкова, що виконала (хоч трохи не сьміло) Тимольского коломийку «Два голуби» і вязанку Кніплі. Вступну річ держав проф. Прийма. Він указав на деякі провідні гадки в поезіях Шевченка, котрими іменю молодіж руска повинна одушевляти ся. Ученик I класи, Куціль, виголосив з добрим розумінєм річи Шевченкове «До Остованенка», а товариш Г. С. «Посланє до живих і мертвих». Взагалі вечерниці повели ся як найкрасше, а публіка грімкими оплесками винагороджувала концертантів за удачне виконанє широкої програми. Молодіж руска гімназії перемискої росте в науці і патриотичних чувствах. Щастє Боже до дальшого труду.

— **Вибори з мійської курії у Львові.** Вчерашні вибори з мійської курії у Львові відбували ся зовсім спокійно. На ринку перед ратушем бачили ми найбільше число жидів входячих і виходячих з магістрату, тож правдоподібно они порішувать вибір послів. Власті зарядили такі самі остоорожности, як при виборах з курії V, аби унеможливити заколот супкою і порядку. Виборці беруть стосунково дуже живу участь в голосованю; на 9.501 управнених до голосованя, голосувало в шести салях в ратуші до першої години пополудни 3.241 виборців. По ринку снують ся численні агітатори вникають виборцям плякати і відозви а серед них переважають числом агітатори Леваковского і Реваковича.

— **Посли з п'ятої курії** до ради державної ділять ся ось як після заводу, з якого живуть: 10 мужиків, 4 адвокати, 3 лікарі, 1 єввангеліст, 1 кондуктор залізничі, 1 автономічний урядник, 1 надрадник судовий, 1 фабрикант паперу, 1 професор гімназійальний, 1 торговельник біля, 1 властитель каменіці, 3 кельнери, 1 літерат, 2 урядники бібліотеки, 1 редактор, 7 властительів дібр, 1 робітник з фабрики заліза, 1 токар, 1 столяр, 1 швець, 5 ткачів, 1 робітник з фабрики скла, 1 львівський посол Козакевич, що їв хліб з ріжних печій, був актором, малярем, шевцем, столярем і т. д.

— **Арештованя в околиці Давидова.** По спровадженю більше як пятьдесят людей з самого Давидова до в'язниці розпочали ся тепер дальші дохождєня про розрух в Давидові по тих селах, що голосували в Давидові. Позавчера арештовано 6 селян, двоє з Милатич а 4 з Волкова. До Львова припровадженю лиш чотирох під ескортою військовою, двоє з арештованих утекло чи скрило ся перед ескортою військовою, але зараз на вманіці побігли до Львова і зголовили ся самі в суді. Утеча їх походила про те з боязни перед ескортою військовою і кайданами.

— **Увільненє.** Ув'язнених єввангелістів о. Сеніка о. Баріша і Вергановского освобождено.

— **В Галичині вибрано 18. с. м. 11 послів.** Всі вибрані послі є безумовними сторонниками польского кола. У Львові будуть другі вибори вівторок, бо вчера ні один з пяти кандидатів не одержав більшости. З нових послів вибрано професора д-ра Рихліка і Колішера.

— **Вибори з сільської курії в Бережанах.** «Дбло» доносить, що староста в Бережанах по голосованю видалив всіх виборців з салі і полишив ся з комісією. Комісія прийшла до результату, що Романчук дістав тільки 46 голосів а Валевский 130. По оголошеню такого результату 59 виборців підписали в канцелярії д-ра Чайковского карне донесенє о сфалшованє виборчого акту.

— **Почтова дефравдація.** Загадочне арештованє нотаря і єго доньки на бали в Микулинцях і відставленє їх до самбірского суду, про що недавно доносили газети, можна нині вже пояснити. Перед судом присяжних в Самборі розпочала ся 9-го с. м. розправа против почтової експедиторки Йосифи Крамарчик, нотаря з Микулинця Яна Тишецкого, єго сина Артура і доньки Сидонї. Йосифа Крамарчик була почтовою експедиторкою в Старій Соли, де Ян Тишецкий був нотарем. Експедиторка влюбила ся в сина нотаря Артура, жила в дружбі з Тишецкими і позичала їм гроші з почтової каси, покриваючи убытки при помочи підрабляних почтових переказів, в чім помагала їй родина Тишецких. Коли нотар Тишецкий переніс ся до Микулинця, маніпуляцію фальшованя переказів вела сама Йосифа Крамарчик. Дефравдацію викрито в вересні минушого року. Дефравдована сума виносить 3873 зр. Розправа протягне ся кілька днів.

— **Процес посла Новаковского.** Розправа судова против посла Новаковского обжалованого о підбурованє селян, відбуде ся 31 марта с. р. в Перемишлі.

— **Спроневіренє на почті.** Почтмайстра з Вельополя єкшійського, Бачиньского, арештовано за спроневіренє 2000 зр.

— **Велика крадіж.** Вночі 17 с. м. доконано великої крадіжки в ювілерскім склепі Пляцера у Відні на улиці Маріягільф. Украдено річий на 40.000 тисяч.

— **Дефравдація.** Директор фабрики тютюну у Відні, на дільниці Росав, пан Фомшум, дефравдував на шкоду уряду 150.000 зр. Разом з директором арештовано і трафіканта Лева.

— **Шпігунство,** яке викрили у Львові, завело і студента Д. Вергуна «русского литератора» перед судові кратки. За єго пляни до тайної організації в цілі прилученя Галичини до Росії внесла прокуратурія обжалованє ширше, ніж первісно всі завіряли. Прокуратор обжаловує о: 1) злочин зради державної (анальогічно, як у процесі Ольги Грабар і товаришів), 2) провину против закона прасового (звісний начерк програми партійної був гектографований). Розправа має відбутися перед тутешнім судом присягим около 15-го мая. Оборонець др. Козич домагає ся випущеня обжалованого на вільну стопу, мотивуючи тим, що слідча в'язниця шкідливо впливає на єго здоровлє. Суд поставив услівє зложеня кавції в висоті 2000 зр. Оборонець заявив готовість половину зложити з власних фондів.

— **3 суду.** Минушого тижня розпочала ся карна розправа в Самборі против експедиторки почтової, Крамарчиківної, обжалованої о спроневіренє 3.873 зр. Розправа розпочала ся переслуханєм обжалованої і тревала цілий день. Крамарчиківна висока ростом, виразистих рисів о спокійнім виразі, боронила ся звучним приятним голосом а захованє єї робило добре вражінє. Укінчила 6 клас виділової школи а підчас розправи вказувала бистрість ума. Оборона робить вражінє, що обжалована бере на себе всю вину аби тільки вспіввиновників уратувати. В перших днях служби в Старій Соли бракло їй 10 зр. Розпочато дохождєнє, але жагдармерія не вислідила винного. Пізнійше дефіцити повтаряли ся часто, а раз спостерегла навіть недостачу 70 зр. Властителька почти брала всього річно 300 зр., мала 8 дітний, їй платила 12 зр., вижити затім з 13 зр. немогла, мусіла проте брати з каси в тім часі, коли Крамарчиківна виходила до Тишецких. Перед Тишецкими представляла ся Крамарчиківна посажною і яко наречена давала на рахунок посагу ріжні суми грошеві меншї або більшї, беручи їх з каси так, що дефіцит взоствав. Нотар Тишецкий довідав ся о тім доперва в маю 1896, старав ся о готівку, щоби покрити дефіцити на почті, але не міг дістати. Тишецкі жили ошадно. Так само боронили ся прочі обжаловані: Артур Тишецкий одержані гроші від Крамарчиківної програв в карти (фербля) або пропив. Однак цілий ряд євдіків твердить, що Артур Тишецкий був працьовитим, пильним а на кілька питань що до гри в карти зрадив, що о «ферблє» не має понятя. Вердикт запав одноголосно. Нотаря Тишецкого і Сидонїю Тишецку увільнено, а засуджено Артура на 4 місяці а Крамарчиківну на 3 місяці арешту за просте спроневіренє, бо присяжні судії заперечили, мовби експедиторка почтова була державним урядником.

— **Результат виборів з сільської курії в Чехах.** В Чехах вибрано 15 Молодочехів, 2 независимих, між ними Вапатого, 9 німецких лібералів, 3 Шенереріанців. В Стирії: 5 консерватитів і один німецький народовець. З міст вибрано: На Мораві 7 лібералів, 4 Чехів, 1 німецького ліберала. На Шлеску: двоє лібералів і одного німецького народовця. В Каринтії: 3 німецких народовців, в Горішній Австрії: Два клерикали, один анти-семіт і один ліберал. В Соляногороді вибрано одного німецького народовця і одного сторонника Шенерера. В однім окрузі на Мораві, в однім на Шлеску і в однім в Горішній Австрії прийде до тіснійшого вибору.

— **Інвентар громадский міста Львова** збільшив ся о одну пару коний набуто перед кількома днями за ціну 1300 зр. Коні ті призначено до повозу президента міста.

— **Ненадійна спадщина.** Убога робітниця в фабриці тютюну у Відні, Каш, остала ся богачкою. Унаслідила она по далеком кривнім, котрий сими днями помер в Триєсті, спадщину 80.000 фр.

ПОСМЕРТНІ ₪ ВІСТІ.

Мальвина з Витошинських Ковальска, жена о. Тита Ковальского, пароха в Спасові і б. посла соймового, упокоїла ся дня 17 с. м. по короткій недузї в 58 р. житя. Була се праведна душа, щира Русинка, найліпша мати, опікунка сиріт, котрих чимало ховало ся в єї домі і по-виходило в люди. Похорон рідбує ся нині дня 19 с. м. в Спасові. Вічна пам'ять!

„ДНѢСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарські знаряди, збіжжє в зерні і соломі, сїно в стогах і будинках против шкідливи́х огневих за можливо найни́жшою оплатою.

Школи ліквідувє ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заключені з першими Товариствами контрасекураційними подають „Днѣстери“ можність обезпечувати і виплачувати і найвисші суми.

Поліси „Днѣстра“ приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечати ся через „Днѣстерь“ після всіх можливих комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористнійші услівя і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Днѣстерь“ стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вклади до опроцентованя по 5%. Гарантія цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошенє о удїленє агенції в місцевостях де „Днѣстерь“ не є заступлений, приймають ся. (9—?)

Поїзди зелізниць

від 1 н. ст. мая 1896 після львівського часу.

Відходять зі Львова.

до Кракова	5-16	9-16	10-31	3-26	7-21	11-36
„ Підволочиск	6-36	—	10-06	2-47	—	11-31
„ (з Підзамча)	6-50	—	10-25	3-01	—	11-48
„ Черновець	6-46	—	10-01	3-21	—	10-51
„ Стрия	5-58	—	10-11	3-41	7-58	—
„ Рави рускої	—	—	—	9-51	7-41	—
„ Янова	—	—	10-21	3-36*	—	9-31
„	—	—	—	1-41**	—	—

Приходять до Львова

Зь Кракова	5-46	9-31	2-06	7-31	9-21	10-06
„ Підволочиск	—	8-41	3-10	5-46	—	10-41
„ (на Підзамче)	—	8-18	2-54	5-21	—	10-26
„ Черновець	—	8-04	2-37	6-49	—	10-31
„ Стрия	—	8-36	2-27	—	10-46	12-46
„ Рави рускої	—	8-51	—	6-21	—	—
„ Янова	—	8-26	6-04	—	9-30	—

*) В неділі і свята не курсують.

**) Лише від 16 червня до 31 серпня тільки в неділі і свята.

Ті числа, в котрих підчеркнені миніти чорною лінійкою, означають пору нічну від 6:00 год. до 5:59 год. вранці.

Поспішні поїзди напечатані товстими буквами і означені буквою п., поїзди блискавичні, при котрих нема во-зів III. класи, буквою б.

Львівський час розрізняє ся від середньо-європейского (зеліничного) о 36 минут, іменно коли після середньо-європейского часу єсть година 10, то після львівского єсть 10 год. 36 мин.

Цінник львівської палати торговельної і промислової.

Львів дня 18. марта 1897.

I. Анції за штуку.

	пла- тятъ зл. кр.	жада- ють зл. кр.
Зеліз. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.	216 50	219 50
Зеліз. Львів-Черн.-Ясся по 200 зл. вальсрбл.	287 —	290 —
Банку гіпот. гал. по 200 зл. в. а.	392 —	402 —
„ кред. гал. по 200 зл. в. ав.	210 —	—
Гарбарні в Решові по 200 зл. в. ав.	190 —	200 —
Фабрики вагонів в Сяноку перед тим Липинского по 500 кор. в. ав.	250 —	260 —

II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.

Банку гіп. г. 5% в. ав. з 10% пр.	110 10	110 80
„ „ „ 4 1/2% „ „ лос в 50 л.	100 —	100 70
„ „ „ 4% „ „ в боль. по 200 К.	96 70	97 40
„ краєв. 4 1/2% в. ав. лос в 51 л.	100 50	101 20
„ „ 4% в. ав. лос в 57 л.	97 50	98 20
Тов. кред. гал. земс. 4% (перша емис.)	97 80	98 50
„ „ „ 4% лос в 41 1/2 літ	97 60	98 30
„ „ „ 4% „ в 56 літ	97 40	98 10

III. Обліги за 100 зл.

Гал. фонду пропинац. 4% в. ав.	97 70	98 40
Буков. „ „ 5% „ „	103 —	—
Комунальні Банку кр. 5% (2 ем.)	102 —	102 70
„ „ 4 1/2% (3 ем.)	100 20	100 70
Позички краєв. 6% в. а. з року 1873	105 —	—
„ „ 4% „ „ 1891	—	—
„ „ 4% „ „ 200 кор. з р. 1883	97 40	98 10
„ м. Львова 4% по 200 кор.	97 —	97 70

IV. Лоси.

Міста Кракова	25 —	27 —
„ Стаиславова	41 —	—

V. Монети:

Дукат цісарський	5 62	5 72
Наполеондор	9 50	9 60
Пів-імпериял	9 55	—
Рубель російський срібний	1 20	1 25
„ „ паперовий	126 30	127 30
100 марок німецьких	58 50	58 90

Вже появиля ся з друку РУСКА КУХАРКА

або

Школа варєня по руски

містить 41 знаменитих зуп.

Всі печені, які тільки можливі: Волові, баранячі, вєпрові і т. д.

Байцованє шинок, робленє знаменитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пиззи і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капу-стою і т. п.

Робленє вкусного набїлу і т. п.

Все в рускій мові.

Цїна 70 кр.

По надїсланю переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народова Ст. Манецкого і Спілка, Львів. Готель Жоржа.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

вирост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посылках почт. в цїні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цїнах. 5—12

Руска справа

в роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Цїна 50 кр. в. а.

З пересилкою 55 кр.

Цїтати можна в книгарни Тов. ім. Шевченка, або в Ставропільській.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповіджеєм і

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі інші находячі ся в обїгу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-дневним речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель)

приймає передплату на всі часописи у вских язиках і доставляє їх до дому без всякої доплати.